

forhold, de geografiske forhold og krigene i nærområdet. At sammenligne Norges behandling af deres få flygtninge i 1930'erne med Sveriges behandling af flygtninge under krigen giver ingen oplysning om grundlæggende mentalitetsforskelle mellem de to lande.

Hvis man skal bedømme (eller fordømme) Sveriges indstilling til flygtningespørgsmålet, er det ikke nok at læse Marx og Weber, man er også nødt til at læse i de svenske arkiver for at se, hvilke tanker og overvejelser der fandtes hos de svenske myndigheder ved opbygningen af lejrene. Var de forprogrammeret, som Frank Meyer mener, til at oprette et lejrssystem, som levede op til Marx' teorier? Efter min mening mangler Frank Meyer stadig at bevise det.

Kirsten Lyloff

| REGIN SCHMIDT: *Den perfekte præsident. En biografi om John F. Kennedy*, Gyldendal, København 2012, 391 s., 299,95 kr.

Meget er sagt og skrevet om John F. Kennedy (JFK). Nu foreligger den første videnskabeligt baserede danske biografi om USA's 35. præsident. Værkets ambition er at uddrage den historiske JFK fra de mange myter og modmyter om ham. Bogen bygger på den eksisterende forskningslitteratur om emnet og gør brug af kilder fra bl.a. JFK Library and Archive i Boston.

Der er ikke tale om et tæt psykologisk portræt af JFK, men snarere en politisk biografi, der fokuserer på at forstå hans præsidentskab i relation til datidens dominerende konflikt, den kolde krig. Biografien er bygget kronologisk op og består af tre dele, der beskæftiger sig med Kennedys familiebaggrund, opvækst og erfaringer som ung, med hans politiske karriere og præsidentskabet. Den er et kritisk korrektiv til de mange helgenkåringer og tegner et billede af en mand, som på paradoksal vis var en „karismatisk leder uden visioner“.

Indenrigspolitisk var JFK en svag præsident, dog huskes han bl.a. for det senere Medicare og for sit forsvar for amerikanske fagforeninger og borgerrettigheder. Det sidste kom dog noget forsinket og var i høj grad foranlediget af, at USA mistede anseelse internationalt.

JFK's altoverskyggende interesse var USA's plads i verden. Hans oprettelse af Fredskorpset og brug af såkaldt blød magt var forud for sin tid. Han gav tidligt udtryk for en antikolonialistisk holdning, men endte med at blive fanget af den kolde krigs fastlåste fronter og tanke-mønstre. Snart betragtede JFK nationale befrielsesbevægelser som synonym med den internationale kommunisme. Det førte ham ud i hans udenrigspolitiske nederlag.

Under JFK blev USA inddraget i Vietnam med omkring to millioner vietnameseres og godt 50.000 amerikaneres død til følge. JFK accepterede stiltiende undergravning, kup og attentater, så længe modstanderne i udlandet blev anset som Moskvas venner. Mest eklatant var det i Cubas tilfælde, hvor øen blev mål for invasions- og kupforsøg, og Fidel Castro forsøgt myrdet.

JFK's håndtering af Cubakrisen viste hans formidable evner som *crisis manager*, og dens udgang var medvirkende til at påbegynde en afspændingsproces mellem supermagterne. Ikke desto mindre blev Cuba, ifølge biografien, JFK's personlige Waterloo. Uanset at JFK's liv fortsat fascinerer mange mennesker i dag, er det nok især hans død – og de mange teorier om den – som sælger. Med virkemidler fra fiktionen forsømmer biografien ikke at lægge forskellige spor ud i teksten, som leder frem til konklusionen, at cubanerne stod bag mordet. Men postulatet blæser i vinden og efterlader læseren uden en forløsning. Her er det ikke blot den populære, men i lige så høj grad den videnskabelige nyfikenhed, der bliver vakt – men ikke tilfredsstilles.

Det kan endvidere hævdes, at forfatterens synsvinkel til tider bliver for farvet af amerikanske holdninger og kildeforlæggets synspunkter. „Vietcong“ var det amerikanske udtryk for deres modstandere i Vietnam. De unge medlemmer af Englands aristokrati omtales som „blomsten af Englands ungdom“. Og når datidens kvindesyn ikke ses som medvirkende årsag til, at pressen fortiede præsidentens mange affærer, afslører det, at kultur behandles en anelse stedmoderligt.

Det skal imidlertid ikke dække over, at biografien er en velfortalt og -dokumenteret historie, hvor JFK's rolle i især Cubakrisen, Vietnamkrigen og borgerretsspørgsmålet er særdeles nuanceret fremlagt. Forfatterens store viden om USA's nyere historie sætter bestandigt JFK og datidens begivenheder ind i en større sammenhæng uden at stjæle billedet. Det skaber en afbalanceret biografi, som formår at redde JFK ud af mytemagernes og underholdningsindustriens klør.

Dino Knudsen

| SØREN KOLSTRUP: *Den danske velfærdsmodel 1891-2011 – sporskifter, motiver, drivkræfter*, Frydenlund, Frederiksberg 2014, 373 s., 299,00 kr.

Søren Kolstrup, som har været medforfatter på seksbindsværket *Dansk Velfærdshistorie*, har på egen hånd begået dette noget mere overskuelige værk om den danske velfærdsmodel. Det adskiller sig ikke blot fra *Dansk Velfærdshistorie* ved at være kortere, men også ved, som titlen antyder, at rette fokus mod de drivkræfter, der har ligget bag opbygning-